

Profilaktyka w stomatologii

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Propedeutyki i Profilaktyki Stomatologicznej ul. Nowogrodzka 59 paw. XID, tel. 22 6256602, e-mail: zpips@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. med. Leopold Wagner
Koordynator przedmiotu	dr hab. n. med. Leopold Wagner, lwagner@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	dr n. med. Barbara Rafałowicz, brafalowicz@wum.edu.pl,
Prowadzący zajęcia	dr n. med. Ewa Fitak, efitak@wum.edu.pl, dr n. med. Krzysztof Wilk, kwilk@wum.edu.pl dr n. med. Barbara Rafałowicz, brafalowicz@wum.edu.pl, dr n. o zdr. Waldemar Ćwirzeń, wcwirzen@wum.edu.pl lek.dent. Juliusz Rafałowicz, jrafalowicz@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I rok, II semestr	Liczba punktów ECTS	3.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		10	0,4
seminarium (S)		15	0,6
ćwiczenia (C)		20	0,8

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	1,2

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Nabywanie wiedzy o wpływie czynników fizycznych, chemicznych, biologicznych, odżywiania i stresu na narząd żucia.
C2	Nabywanie wiedzy z zakresu higieny jamy ustnej, profilaktyki, promocji zdrowia i zasad planowania postępowania zapobiegawczego w stomatologii.
C3	Nabywanie wiedzy dotyczącej ogólnych zasad badania pacjenta, przeprowadzania badania podmiotowego i przedmiotowego.
C4	Nabywanie umiejętności przeprowadzania wywiadu lekarskiego.
C5	Nabywanie umiejętności przeprowadzenia badania fizykalnego.
C6	Nabywanie umiejętności wykonywania podstawowych zabiegów profilaktycznych.
C7	Nabywanie umiejętności opracowania programów z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.
4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
B.W21.	zasady metabolizmu i żywienia;
C.W6.	czynniki ryzyka chorób: zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;
C.W32.	skład, budowę, właściwości, przeznaczenie i sposób użycia materiałów stomatologicznych;
C.W38.	podstawowe procedury kliniczne w profilaktyce próchnicy;
E.W3.	wpływ na organizm człowieka czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych oraz awitaminoz i stresu;
F.W2.	zasady profilaktyki stosowanej w chorobach narządu żucia, w tym onkologicznej;
G.W3.	podstawowe pojęcia z zakresu profilaktyki, promocji zdrowia, higieny środowiskowej oraz związane ze zdrowiem osobniczym i populacji, a także stylem życia;
G.W12.	zasady planowania i ewaluacji działań profilaktycznych;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

C.U19.	planować i przeprowadzać działania z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki próchnicy;
F.U1.	zebrać wywiad lekarski i stomatologiczny z pacjentem lub jego rodziną z zachowaniem zasad profesjonalnej komunikacji;
F.U6.	przeprowadzić stomatologiczne badanie fizykalne pacjenta;
G.U4.	opracowywać proste programy z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia jamy ustnej;

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	
W2	

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	
U2	

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	
K2	

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1-Wykład 1-3	Wybrane materiały stosowane w higienie i profilaktyce jamy ustnej – mechaniczne środki higieny, skład past do czyszczenia zębów, metody szczotkowania zębów i oczyszczania przestrzeni międzyzębowych, płukanki przeciwbakteryjne – podział, skład, wymagania, mechanizm działania, objawy uboczne, związki fluoru występujące w materiałach stomatologicznych, pokrywanie bruzd i szczelin powierzchni żującej – materiały i sposób postępowania.	C.W32
W2-Wykład 4-6	Zasady postępowania profilaktycznego w różnych dziedzinach stomatologii - działy stomatologii i ich podstawowe zadania, cele i zadania profilaktyki stomatologicznej, stomatopatie protetyczne.	F.W2, G.W3, G.W12, C.U19, G.U4
W3-Wykład 7	Formy i środki dydaktyczne stosowane w edukacji prozdrowotnej, promocja zdrowia jamy ustnej, planowanie programów profilaktycznych.	F.W2, G.W3, G.W12, C.U19, G.U4
W4- Wykład 8	Wprowadzenie do profilaktyki onkologicznej, zmiany w jamie ustnej	F.W2

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	pochodzenia miejscowego i ogólnoustrojowego, objawy, zapobieganie.	
W5-Wykład 9-10	Odżywianie, a zdrowie jamy ustnej - wpływ węglowodanów, białek i tłuszczów na zdrowie jamy ustnej, niedobory żywieniowe, używki, zalecenia dietetyczne.	B.W21
S1-Seminarium 1-3	Badanie fizykalne pacjenta - badanie zewnątrzustne – ocena: symetrii twarzy, powłok skórnych, warg, węzłów chłonnych podżuchwowych, podbródkowych i szyjnych, funkcji stawów skroniowo-żuchwowych i real nerwu trójdzielnego, badanie wewnątrzustne przedsionka jamy ustnej, podniebienia, cięśni gardła, języka, dna jamy ustnej i łuków zębowych, metody wykorzystywane przy badaniu fizykalnym – wizualne (oglądanie, lusterko, kamera wewnątrzustna), dotykane, osłuchiwanie i opukiwanie.	F.U1, F.U6
S2-Seminarium 4-7	Wpływ czynników wewnętrznych i zewnętrznych na zdrowie jamy ustnej czynniki mechaniczno-fizyczne: temperatura, pH, wilgotność, promieniowanie optyczne i jonizujące, przeciążenia, urazy, ogólne właściwości spożywanych pokarmów i materiałów stomatologicznych, substancje chemiczne o działaniu korzystnym i niekorzystnym, czynniki biologiczne, odpowiedź komórkowa organizmu, funkcja witamin i przeciwutleniaczy – nadmierna podaż i niedobory, stres pozytywny i negatywny, problemy jamy ustnej wynikające z negatywnego oddziaływania stresu – zmiany w stawach skroniowo-żuchwowych, bruksizm, obturacyjny bezdech senny. Sprawdzian pisemny.	C.W6, E.W3, B.W21
S3-Seminarium 8-9	Oświata zdrowotna, profilaktyka i promocja zdrowia – podstawowe pojęcia z zakresu oświaty i promocji zdrowia, planowanie działań profilaktycznych w różnych dziedzinach stomatologii, zasady postępowania profilaktycznego.	G.W3, G.W12, G.U4
S4-Seminarium 10-15	Przygotowanie i przedstawienie własnych programów z zakresu oświaty zdrowotnej, profilaktyki i promocji zdrowia, praca w grupach 2 osobowych.	C.U19., G.W3., G.W12., G.U4
C1-Ćwiczenia 1-9	Badanie pacjenta - przeprowadzenie badania podmiotowego i przedmiotowego, wypełnianie karty badania.	F.U1. i F.U6.
C2-Ćwiczenia 10-14	Higiena jamy ustnej - promocja zdrowia jamy ustnej, metody szczotkowania zębów, czyszczenie przestrzeni międzyzębowych, wybarwienie płytki i osadów nazębnych, płukanki przeciwbakteryjne- prowadzone przez trenerki Oral B.	C.U19
C3-Ćwiczenie 15-16	Trening higieny jamy ustnej ITOP – prowadzony przez trenerki ITOP Curaprox.	C.W38, G.W12
C4-Ćwiczenie 17-18	Guided Biofilm Therapy (GBT) najnowocześniejszy protokół higieny jamy ustnej przedstawiony przez firmę EMS.	C.W38, G.W12
C5-Ćwiczenia 19-20	Lakowanie i lakierowanie powierzchni zębów - zastosowanie lakierów fluorkowych i materiałów uszczelniających – zabiegi wykonywane na fantomach.	C.W.38.,C.U19

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Podstawy profilaktyki stomatologicznej-metodyka i środki. Krajewski W. Med. Tour Press International.Otwork 2019
2. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych. Kowaluk A., Mielczarek A., Najman M. PZWL. Warszawa. 2022
3. Profilaktyka stomatologiczna. Szymańska Sowula M, Chmiel K, Nowicka M, EDICON, 2017, PDF, IBUK

Uzupełniająca

1. Profilaktyka profesjonalna w stomatologii Jańczuk Z. PZWL, Warszawa 2004

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
A.W1., B.W1., B.W21., C.W6., C.W32., C.W38., E.W3., F.W2., G.W2., G.W3., G.W12.	Sprawdzian pisemny (10 pytań testowych)	Osiągnięcie oczekiwanych efektów kształcenia na poziomie co najmniej 60%
B.W1., B.W21., C.W38., C.W5., E.W3., G.W2., G.W3., G.W12., G.U4., G.U5., G.U9.	Prezentacje multimedialne – praca w grupach 2 osobowych.	Zgodność prezentacji z zadaniem tematem, zawartość merytoryczna, sposób wygłaszania oraz umiejętność dyskusji. Każde z w/w kryteriów oceniane jest w skali od 1 do 3 pkt. Zaliczenie wymaga osiągnięcia co najmniej 8 pkt
C.U19., F.U1., F.U6., G.U4., G.U5., G.U9.	Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych.	Zaliczenie każdego wykonanego zadania

9. INFORMACJE DODATKOWE

Opiekunem dydaktycznym przedmiotu jest dr n. med. Barbara Rafałowicz, brafalowicz@wum.edu.pl.

Zaliczenie przedmiotu: zaliczenie bez oceny. Warunkiem zaliczenia jest udział we wszystkich wykładach, seminariach i ćwiczeniach. Dopuszcza się nieobecność na 1 wykładzie, seminarium i ćwiczeniu. W celu usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach student zobowiązany jest powiadomić mailem lub pisemnie koordynatora przedmiotu lub inną osobę wskazaną przez kierownika jednostki najpóźniej w ciągu trzech dni roboczych po dniu, w którym odbywały się zajęcia. Późniejsze dostarczenie usprawiedliwienia jest dopuszczalne w sytuacji, gdy student nie mógł go dostarczyć z uzasadnionych przyczyn; wówczas dokument powinien być dostarczony z chwilą ustania przyczyny nieobecności.

Zaliczenie ćwiczeń wymaga uzyskania pozytywnej oceny każdego wykonanego zadania. W przypadku nieobecności należy zaliczyć zaplanowane zadania w kolejnym tygodniu zajęć lub odrobić zajęcia z inną grupą. Student może się także zgłosić do prowadzącego zajęcia nauczyciela akademickiego w godzinach jego dyżuru.

W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na zaliczeniu, studentowi przysługuje prawo do zaliczenia w kolejnym przewidzianym przez jednostkę terminie. Nieobecność nieusprawiedliwiona stanowi podstawę do wpisania niezaliczenia przedmiotu w danym terminie. Jeśli student nie zaliczy przedmiotu w ostatnim wyznaczonym terminie w danym roku akademickim, nie uzyskuje zaliczenia z tego przedmiotu.

W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z przedmiotu kończącego się zaliczeniem studentowi przysługuje prawo do dwóch terminów zaliczeń poprawkowych.

Nieobecność lub niezaliczenie seminarium S6 skutkuje niezaliczeniem przedmiotu.

W uzasadnionej sytuacji student może się spóźnić na zajęcia do 15 minut.

Na zajęciach nie wolno używać telefonów komórkowych lub innych urządzeń elektronicznych, student na salę ćwiczeniową może wnieść tylko rzeczy dopuszczone przez prowadzącego. Student na sali ćwiczeniowej musi mieć fartuch, jednorazowe rękawiczki, upięte włosy lub czepek oraz zmienione obuwie.

Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Propedeutyki i Profilaktyki Stomatologicznej, opiekun dr n. med. Łukasz Zadrozny, e-mail: lukasz.zadrozny@wum.edu.pl

Strona internetowa Zakładu: <https://propedeutyka-stomatologiczna.wum.edu.pl>

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów

(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich